

§ 123

Utseende av ansvarig utgivare för webbsändning av kommunfullmäktiges sammanträden med mera

KSN-2021-00563

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** kommunfullmäktiges sammanträden ska fortsätta sändas direkt över internet genom bild- och ljudupptagning,
2. **att** utse kommunfullmäktiges ordförande till ansvarig utgivare för sändningar av kommunfullmäktiges sammanträden, samt
3. **att** revidera arbetsordningen för kommunfullmäktige i Uppsala kommun enligt ärendets **bilaga 1**.

Sammanfattning

Kommunfullmäktiges sammanträden har sedan länge direktsänts över internet. Det har uppmärksamats att sändningarna, för att möjliggöra direktsändningar på internet som riktar sig till allmänheten, måste anmälas till Myndigheten för press, radio och TV (MPRT). Det krävs också att en ansvarig utgivare utses. Kommunfullmäktiges ordförande föreslås vara ansvarig utgivare, ansvarig utgivare utser själv ställföreträdande utgivare.

Den ansvariga utgivaren är inte själv ansvarig för eventuella yttrandefrihetsbrott som begås på sammanträdet, denna tolkning har stöd av praxis från Justitiekanslern.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 7 april 2021
- Bilaga 1, Förslag till ändring av arbetsordningen för kommunfullmäktige

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2021-04-07

Diarienummer:
KSN-2021-00563

Handläggare:
Simon Elfstadius

Utseende av ansvarig utgivare för webbsändning av kommunfullmäktiges sammanträden med mera

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** kommunfullmäktiges sammanträden ska fortsätta sändas direkt över internet genom bild- och ljudupptagning,
2. **att** utse kommunfullmäktiges ordförande till ansvarig utgivare för sändningar av kommunfullmäktiges sammanträden, samt
3. **att** revidera arbetsordningen för kommunfullmäktige i Uppsala kommun enligt ärendets **bilaga 1**.

Ärendet

Kommunfullmäktiges sammanträden har sedan länge direktsänts över internet. Det har uppmärksammats att sändningarna, för att möjliggöra direktsändningar på internet som riktar sig till allmänheten, måste anmälas till Myndigheten för press, radio och TV (MPRT). Det krävs också att en ansvarig utgivare utses. Kommunfullmäktiges ordförande föreslås vara ansvarig utgivare, ansvarig utgivare utser själv ställföreträdande utgivare.

Den ansvariga utgivaren är inte själv ansvarig för eventuella yttrandefrihetsbrott som begås på sammanträdet, denna tolkning har stöd av praxis från Justitiekanslern.

Beredning

Ärendet har handlagts av kommunledningskontoret. Ärendet har inga konsekvenser sett ur perspektiven för barn, jämställdhet eller näringsliv.

Föredragning

Direktsändningar över internet omfattas av den så kallade webbsändningsregeln i 1 kap. 3 § 2 st. yttrandefrihetsgrundlagen (1991:1469) (YGL). Regeln omfattar sändningar av program som riktar sig till allmänheten där starttidpunkten och innehållet inte kan påverkas av mottagaren, det vill säga direktsändningar och tablåsändningar (förinspelade "livesändningar").

Enligt 2 kap. 2 § radio- och TV-lag (2010:696) ska den som bedriver sändningsverksamhet som det inte behövs tillstånd till enligt den lagen anmäla sändningen hos MPRT. Enligt 3 kap. 13 § i lag (1991:1559) med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden ska den som utser en ansvarig utgivare i andra trådsändningar än de som avses i 12 § samma lag anmäla vem som utsetts till MPRT.

Direktsändningar av kommunfullmäktiges sammanträden är sådana sändningar som omfattas av ovanstående bestämmelser. Det är därför nödvändigt att anmäla dessa till MPRT. Det föreslås även en ändring i kommunfullmäktiges arbetsordning som bland annat förtydligar att sådana sändningar sker, se **bilaga 1**.

Enligt 4 kap. 1 § YGL ska nu aktuella sändningar ha en ansvarig utgivare. Den ansvariga utgivaren har enligt 6 kap. 1 § YGL ansvaret för de yttrandefrihetsbrott som återfinns i 7 kap. 2–20 §§ tryckfrihetsförordningen (1949:105), se även 5 kap. 1 § YGL, dessa innefattar bland annat förtal och hets mot folkgrupp. Den ansvariga utgivaren ska även ha befogenhet att utöva tillsyn över framställningens offentlighetsgörande och bestämma att visst material inte ska föras in i sändningen, det vill säga ett slags veto, se 4 kap. 3 § YGL.

Det följer dock av sakens natur att en ansvarig utgivare inte på förhand kan kontrollera vad en ledamot kommer att yttra i talarstolen. Här finns dock ett betydelsefullt undantag 1 kap. 16 § YGL. Undantaget innebär framförallt att i direktsändningar från så kallade dagshändelser är ansvarig utgivares ansvar begränsat, det är istället den som yttrar något som själv bär risken för att straffas för det. Sändningar från kommunfullmäktige har i flera beslut från Justitiekanslern (JK) ansetts vara dagshändelser, JK är ensam åklagare för yttrandefrihetsbrott och har där återförvisat frågan till Polisen, se JK:s beslut dnr. 6526-09-31, 166-09-31 samt 5645-16-31. Det sistnämnda beslutet är av särskild betydelse eftersom det rör direktsändning på en kommuns hemsida. För tydlighetens skull bör detta anges i kommunfullmäktiges arbetsordning, se **bilaga 1**.

I frågan om vem som ska vara ansvarig utgivare så måste det vara någon som har den befogenhet som krävs enligt 4 kap. 3 § YGL. Det förefaller sig naturligt att det är kommunfullmäktiges ordförande som är närmast den rollen, på grund av dennes ställning bör alltså ordföranden bli utsedd till ansvarig utgivare. Detta föreslås även anges i kommunfullmäktiges arbetsordning, enligt **bilaga 1**. Ansvarig utgivare utser själv ställföreträdande utgivare enligt 4 kap. 6 § YGL. En lämplig lösning är att utse de båda vice ordförandena till ställföreträdande utgivare. Deras uppdrag som ansvarig utgivare får i så fall anses inträda när de leder sammanträdet, även detta föreslås anges i kommunfullmäktiges arbetsordning.

Enligt 4 kap. 3 § YGL ska den ansvariga utgivaren ha möjlighet att bestämma över sändningens innehåll så att ingenting förs in mot hans eller hennes vilja. Ansvarig utgivare kan därför redan enligt 4 kap. 3 § YGL sägas ha ett mandat att avbryta en sändning eller att besluta att sändning inte ska ske. Mandatet i 4 kap. 3 § YGL får inte

begränsas, det föreslås dock att detta mandat av tydlighetsskäl förs i kommunfullmäktiges arbetsordning, **bilaga 1**.

Ekonomiska konsekvenser

Att genomföra anmälningen kostar 125 kronor per ansvarig utgivare/ställföreträdande utgivare. Denna kostnad avser priset för att få ett konkursfrihetsbevis från Bolagsverket.

I övrigt har ärendet inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 7 april 2021
- Bilaga 1, Förslag till ändring av arbetsordningen för kommunfullmäktige

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Kommunledningskontoret

Datum:
2021-04-07Diarienummer:
KSN-2021-00563Handläggare:
Simon Elfstadius

Bilaga 1, Förslag till ändring av arbetsordningen för kommunfullmäktige

Revidering av arbetsordningen för kommunfullmäktige, tillägg i kursiverad text.

Inspelning och sändning

28 § Fullmäktiges sammanträden spelas in och arkiveras. *Fullmäktiges sammanträden direktsänds över internet genom bild- och ljudupptagning.*

Kommunfullmäktiges ordförande är ansvarig utgivare för sändningen. När vice ordförande leder sammanträdet inträder de i rollen som ställföreträdande ansvarig utgivare.

Ansvarig utgivare eller tjänstgörande ställföreträdande ansvarig utgivare får besluta om att sändning inte ska ske eller ska avbrytas.

Fullmäktiges sammanträden är att betrakta som dagshändelser. Därmed är varje ledamot eller annan medverkande själv ansvarig för eventuella yttrandefrihetsbrott han eller hon kan komma att begå.